

Nadané děti

Nadané děti, jejich identifikace a zařazení do vzdělávacího programu

Definice nadání:

Nadaní jsou identifikováni profesionálně kvalifikovanými osobami jako děti s přednostmi význačnými pro schopnost vysokého výkonu. Tyto děti vyžadují diferencované vzdělávací programy a služby nad rámec běžně poskytovaných klasickým vzdělávacím programem k tomu, aby mohly přispět ke svému prospěchu i užitku společnosti. Děti schopné vysokého výkonu zahrnují ty, které v celém spektru nebo v omezené oblasti vykazují mimořádně vysokou úroveň své činnosti.

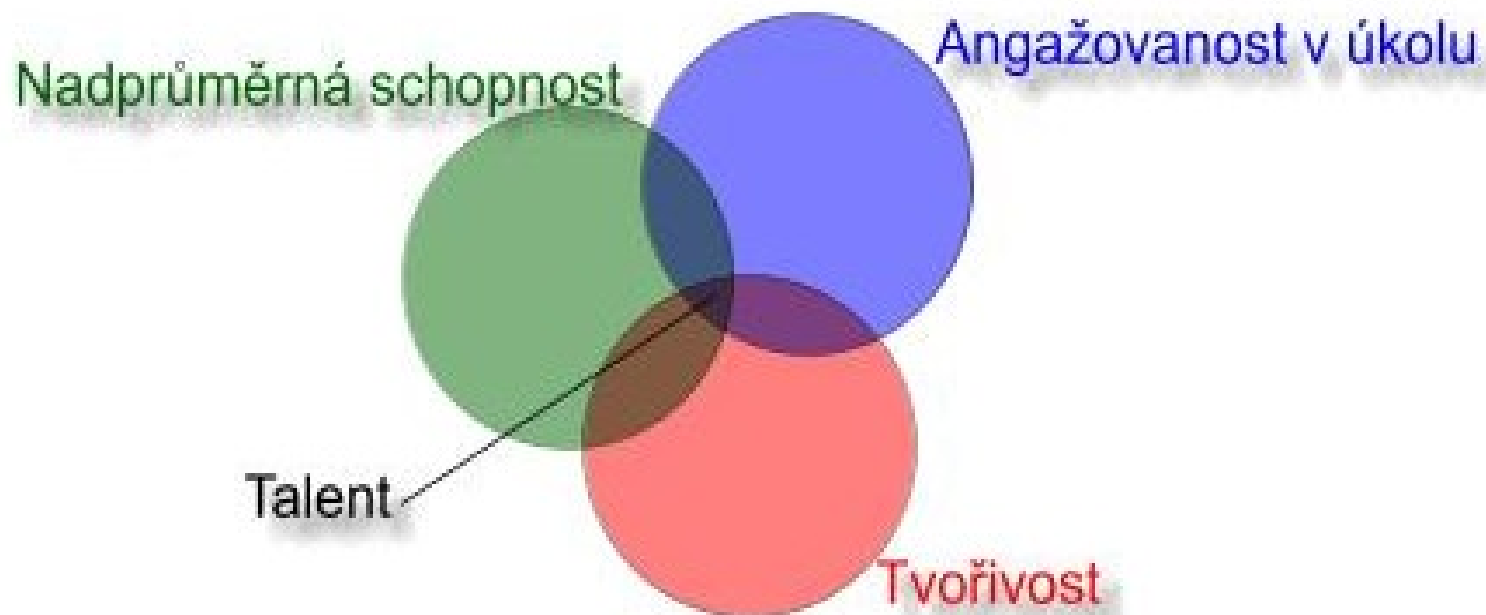
Vysoké nadání, talent

- 1) **VN** – mimořádné schopnosti v intelektuální oblasti
    T – schopnosti ve slovesném umění, sportu, hudbě, nebo výt. umění
- 2) **VN** – mimořádné schopnosti ve více oblastech
    T - mimořádné schopnosti v jedné oblasti
- 3) **VN**
    T podle IQ
- 4) **VN** – vrozená schopnost
    T – schopnost získaná

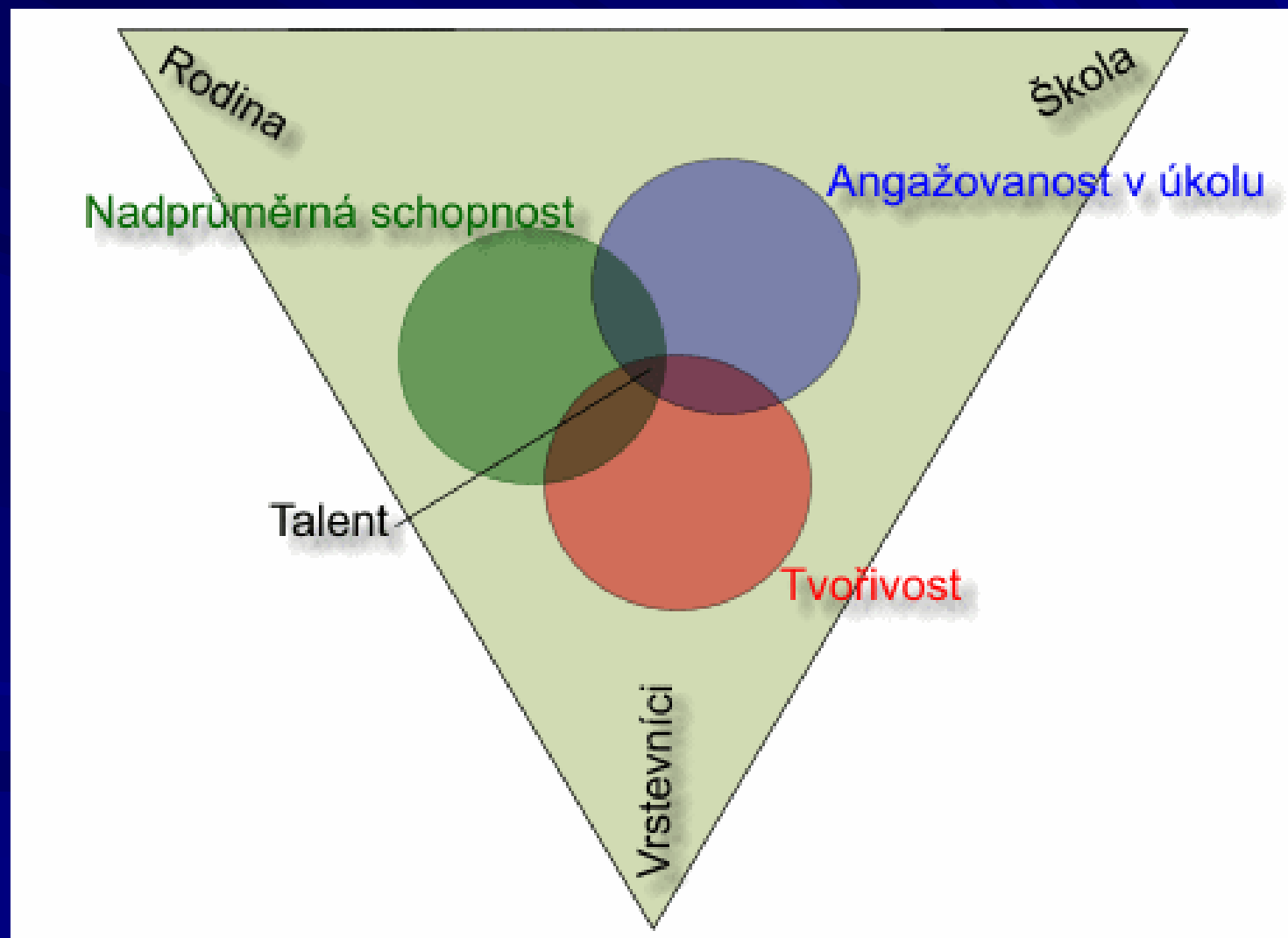
Modely vysvětluující nadání

- 1) Renzulliho „model tří kruhů“ (USA)
- 2) Monksův „více faktorový model nadání“ (Holandsko)
- 3) Sternbergův „triarchický model nadání“ (USA)
- 4) Gagného „diferencovaný model nadání a talentu“ (Kanada)

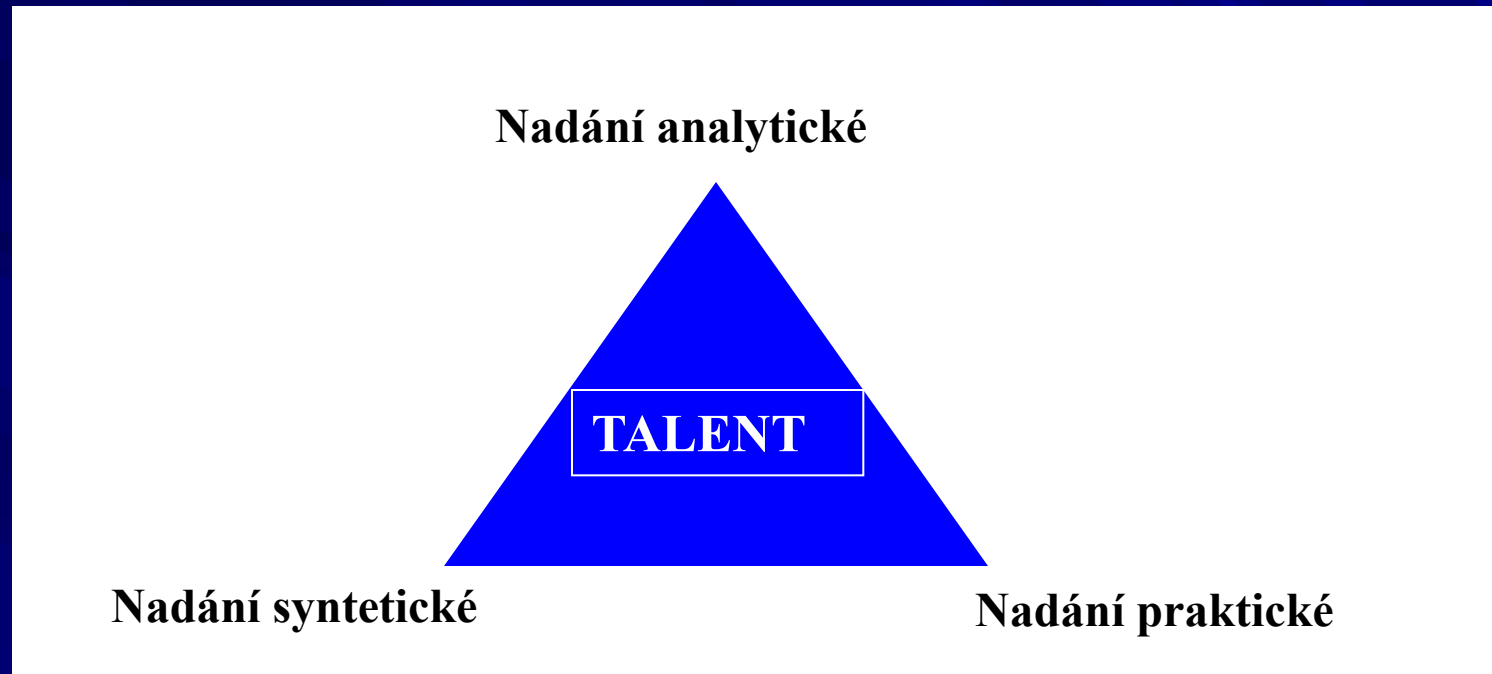
Renzulliho „model tří kruhů“

Monksův „vícefaktorový model nadání“

Sternbergův „triarchický model nadání“

NA- umožňuje rozebrat problém a rozumět jeho částem

NS- často vidí v IQ testu hlubší souvislosti, než byly tvůrcem zamýšleny.

NP- zahrnuje aplikaci jakýchkoli analytických či syntetických schopností do praxe

Gagného „diferencovaný model nadání a talentu“

Nadání – přirozená schopnost
Talent - schopnost rozvinutá

NADÁNÍ

Intelektové

Tvořivé

Socioafektivní

Senzomotorické

KATALYZÁTORY

sociální

(rodina, škola, přátelé)

individuální

(zájmy, motivace, postoje)

TALENT

akademický

technický

umělecký

intrapersonální

sportovní

Charakteristické vlastnosti nadaných jedinců

- 1) Silná osobnost
- 2) Suveréni x skromní a tiší jedinci
- 3) Pozitivní sebehodnocení
- 4) Silná motivace a zájem o určitý obor činnosti
- 5) Cílevědomost
- 6) Vlastní způsob jednání
- 7) Zvědavost (potřeba získávat informace)
- 8) Často rebelové a vůdci nespokojenců 😊

Identifikace nadaných dětí

Cíl: nalézt nadané jedince a umístit je do spec. programu

- 1 etapa – Navržení na základě výsledků testů (např: IQ test)
- 2 etapa - Navržení učitelem (např. třídní učitel)
- 3 etapa - Alternativní cesty (např:nominace dalšími blízkými osob.)
- 4 etapa - Závěrečný krok (návrhy ostatních učitelů)

Příčiny problému u nadaných dětí (Webb, USA)

- Problémy exogenní (konflikt s okolním prostředím)
- Problémy endogenní(vnitřní boj:
  - nerovnoměrný vývoj
  - interpersonální vztahy
  - rozsáhlá sebekritika
  - perfekcionalismus
  - multipotencialita
  - nadané děti s handicapem
  - deprese

IQ testy používané v ČR

■ Wachslerův WISC III

■ Amthauerův TSI

Obsah: - zapamatovat si určité prvky

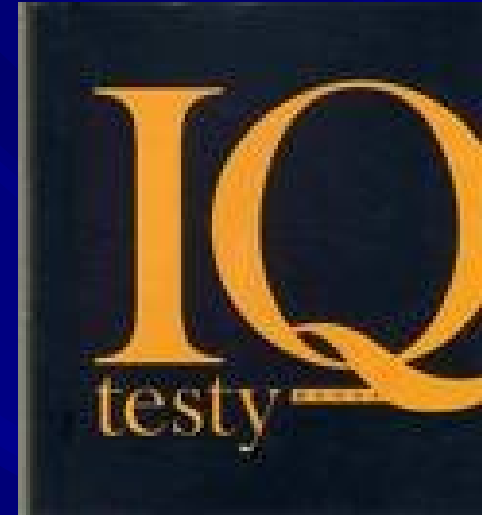
- porozumět logickým vztahům mezi nimi

- nalézt podobnosti

- použít analogická pravidla při odhalování jiného vztahu

Zkoumá se: - představivost, abstrakce

- generalizace, analogie..

Posouzení dítěte vlastními rodiči

- První osoby které si mohou povšimnout nadprůměrnosti
- - Raný intelektový vývin eviduje 70% rodičů
- sociálně-emocionální vývin eviduje až 89% rodičů

(Sankana a De Leeuwa, 1999)

Kdy nadání rozpoznáme?

■ INTELEKTOVÉ NADÁNÍ

- dříve od 12 let
- nyní v předškolní věku

Formy výuky

3 Základní formy

- 1) **Segragace** — jen třídy s nadanými žáky
- 2) **Integrace** — nadané dítě v klasické třídě
- 3) **Přechodné formy**- speciální třídy (v rámci běžné ZŠ)

Edukační programy

- **Akcelerace** (rychlejší postup, přeskok.ročníků)
- **Obohacení** (prohloubení učiva nad rámec osnov)

Literatura

- Pedagogická orientace
(2/2005, str. 22-35)
- <http://www.rodina.cz>
- <http://www.nadanedeti.cz>

Děkuji za pozornost

Pěkný den

